

[innovatieagroennatuur.nl](http://www.innovatieagroennatuur.nl)

Innovatie Agro & Natuur | De visserij op zijn kop!

5-6 minutes

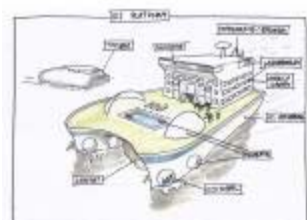
Een schip met stuurhut onder water (“dan zie je de vissen beter”) was ook een idee dat (even maar...) opkwam bij een brainstorm op 29 november. Gelukkig ook veel bruikbaarere inzichten om te komen tot een revolutionair nieuw conceptschip voor de Noordzeevisserij. Het traditionele kottermodel, waar de sector bij vernieuwingsideeën vaak naar neigt, werd buiten het blikveld geparkeerd.

Het gezelschap met uitzicht op de haven: v.l.n.r.: Klaas Hoekman, Jelle Landstra, Louwe de Boer, Jasper Klarenbeek, Frans Veenstra, Jochem Galama en Lex Vredevelde. Maker van de foto: moderator Marieke Kodde.

Innovatie Agro & Natuur faciliteerde de sessie die werd geleid en ondersteund door TNO Techniek. Louwe de Boer van [Ekofish](#) uit Urk, een vooruitstrevende visser/marketeer, ging de uitdaging aan. [Imares](#), [Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland](#) en [Hoekman Shipbuilding](#) waren de andere deelnemers. De uitkomsten zullen worden ingebracht in het Masterplan Duurzame Visserij, een initiatief van de visserijsector voor radicale vernieuwing en verduurzaming van de Noordzeevisserijvloot.

Niet wat vandaag van belang is voor de visserij, maar wat zijn over 15-20 jaar de eisen aan een zeegaand platform voor multipurpose maritiem ondernemen? Niet alleen visserij en verwerking aan boord tot een marktklaar product. Ook andere activiteiten op zee waar het unieke zeemanschap en de zeekennis van de visser tot waarde kan worden gebracht, zoals dienstverlening aan offshore energieproductie, zeeonderzoek, maar ook recreatie en “zeebouw” (bijv. de teelt van vis, wieren en algen tussen de windmolens).

De Noordzeevisserij heeft het moeilijk. Stijgende brandstofkosten, concurrentie van importkweekvis en maatschappelijke onrust over de ecologische schade door bodemvisserij. Er zijn daarop 4 ambities geformuleerd. Het verbruik van fossiele energie moet met 90%(!) worden teruggebracht. De visser moet zich ontwikkelen van (visserij)vakman tot (multipurpose) maritiem ondernemer. De visser moet meer greep krijgen op zijn afzetketen en zo meer toegevoegde waarde naar zich toetrekken. Tenslotte moet de visserijsector zelf de verantwoordelijkheid

nemen voor een goede balans tussen ecologische en economische belangen op zee: niet kijken wat nog net mag, maar hoe houd je het ecologisch én economisch kapitaal in stand. Dat betekent ook dat de vissers zelf zee- en visserijonderzoek kunnen uitvoeren en dat waarschijnlijk veel goedkoper en wellicht ook beter dan de thans daarvoor in gebruik zijnde overheidsvaartuigen.

Nu moet een vissersschip zowel vissen als de vangst naar de haven transporteren. Dat past eigenlijk niet bij elkaar. Veel meer voor de hand liggend is een apart platform voor vissen, visverwerking, zeeonderzoek, e.d. en een kleiner, sneller tenderschip dat de vis ophaalt, voorraden brengt en ook allerlei dienstverlening levert aan andere gebruikers van de zee (olie, gas, windmolens, zee- en visserijonderzoek). Het grote platform kan, behoudens onderhoud, permanent op zee blijven. Het heeft een modulaire opbouw: voor elke activiteit een andere module die door het tenderschip kan worden gebracht en gehaald.

De vis wordt (super)marktklaar afgeleverd in standaardcontainers, met volledige tracking & tracing (waar en wanneer gevangen, door welke visser). Zoveel mogelijk standaardisering van processen en materialen. Geen taylor made motoren meer, maar aandrijving door in serie geschakelde vrachtwagenmotoren. En geen logge kotters meer (hoe mooi die ook zijn...), maar stabiliteit, werkoppervlak en verlaging van de vaarweerstand door catamaran- of trimaranopbouw.

Ook geen stookolie meer. Goede kans dat het gebruik daarvan op de Noordzee straks is verboden. De eerste stap is LNG: lage emissie en (op dit moment) ook goedkoper in het gebruik. Daarvoor zal er nog wel wat moeten worden geregeld: voldoende vulpunten en wetgeving (wordt aan gewerkt). Maar er zijn nog allerlei ander opties, zoals windkracht.

Natuurlijk moeten ook de vistechnieken verder worden ontwikkeld. De netten besturen met torpedo's of zeppelins die de vis naar het platform brengen? De visscholen hoeden als in een kudde ("sea shepherd"...)? Laagvliegende zeppelins, snel en lage weerstand, zijn wellicht ook een alternatief voor tenderschepen!

Voldoende basis voor vervolgstappen. Het concept van grotere multipurpose zeegaande platforms met kleine multipurpose tenderschepen zal nader worden uitgewerkt. En dan snel de koers richting praktijktoepassing!